

Вёр фронт

ГАЗЕТ ЛЭДЗОНЫ ВКП(б) КУЛОМДИН-
СА РАЙКОМ ДА РАЙИСПОЛКОМ

№ 114 (771)
ДЕКАБРЬ
5 лун
1938-од во
Торja №-лён
донае 5 ур.

Мед олас побеџившој

соціалізмлён Сталінскёј

Конституција!

Лењин-Сталін партіја велькёј знамја улын

1936-од вога дебр 5-од луню Собветяслоn Чрезвычајноj VIII-од Ставкоузса сјезд прымітіc мілан рођіналыс Основноб Закон — Сталінскёj Конституција. Тајо луннас став мір вестын ёзіjic історіческёj документлён огненій кывјас, „коді прѣстёжа да женыда, пошті протокольноj стілён, вістало СССР-ын соціалізм победа фактјас јылыс, СССР-са ужалыс јозбн капиталістіческёj рабствоыс мездмом фактјас јылыс, СССР-ын развјорнутой, помбзыс по-

ледователійбз демократіялён победа фактјас јылыс“. Сталін юртлён тајо зарні кывјасыс засвідетељствујтісны став мірса человечество воўын, мыj соціалізм да демократіја непобедимоj, і сіjо, мыj завојујтому СССР-ын лоj осущшествітому мукд странајасын.

Народлыс вёла олёмö пôртёмö сјезд објавіtіc дебр 5-од лун — Конституција прымітан лун всемародноб пращнікён. Талун СССР-са да став прогресівноб человечество празнујтому Конституцијалыс мёддöd го-довшшина.

Собетскёj Союз — мірын зік ёті страна, кёні абу мортос мортён експлоатірујтому, кёні став озырлунјас — му, сылбн пыщкёссыс, вајас, вёрјас, заводјас, фабрікајас, шахтајас, рудникјас, көрттуj, вавыv да сынёбыв транспорт, банкјас, свајлён средствојас да с.в., прінадлежітбы народлы, кёні фелб вылын пôртому олбмё

сіjо, мыj јылыс мечтајтлісны даj век-на мечтајтбыны уна мілліон честноб јоз капіталістіческёj странајасын.

Выль, воjдор азъвлытому, по-дуvјас вылын строїтому мілан рођіналыс хоџаственноб уклад. Царскоб Рогеjялён бёрдоколём экономіка пыddи СССР-ын ло-сöдома вынёбра соціалістіческёj індустрія, соціалістіческёj віzму овмбс, век кежлö бирёдома корысалём, ужтöмалём. Ужалыс јозлы законодательноб закрепітому уж вылö, образованіje вылö, шоjчом вылö право.

Страна кык во оліc Сталінскёj Конституција знамја улын. Тајо вёліны замечателійбз воjас, кодјас ознаменујтісны стахановскёj выль подвігjасы, соціалістіческёj труд выль творческёj кыптомбн. Соціалістіческёj олёмын быд јукбнын — культура, іскусствоын, промышленностын, віzму овмбсын, көрттуj, вавыv да сынёбыв тран-

велькёj собетскёj народ японо-германскёj фашизмлён подлøj најомнікјаскёd — троцкістско-бухарінскёj шпіонјаскёd да провокаторјаскёd. Собетскёj народ сулалö аслас завојеваніејас страж вылын. Асыв вылын і рыхтыв вылын, воjвылын і лунвылын сіjоc віzд Красноб Арміja da Красноб флот, кодєc оснастітому первоклассноб технікаён. Мілан доблестноб Красноб Арміja імеітö реjервјас, кодјас кодєc оз імеіт ні ёті капиталістіческёj арміја. Тајо реjервјасыс — собетскёj народ, дасјас мілліон собетскёj патріотјас, кодјас партіја да правителство медвоцца чукбстом күзә dacöc сетны пасвартана ydar налы, коді лыстас ускöдчыны Велікоб Соціалістіческёj революција завојеваніејас вылö, кодјасc зарні шыпасјасон гіжбма Сталінскёj Конституција.

Мед олас побеџившој Соціалізмлён Конституција!

Сталін юрт трібуна вылын

„ТЫШ НУӨДАН да ЛИШЕҢІЕЈАС ТУЈ ПРОЈАЙТӨМ БОРЫН ПРИЈАТНӨ дај долыд 1МЕІТНЫ АССЫД КОНСТИТУЦІЯ, КОДІ ВІГТАЛӨ МІЈАН ПОБЕДАЛӨН ПЛОДАС ІЫЛЫГ“ (СТАЛІН)

ВСЕСОУЗНОЙ СЕЛЬСКОХОЗАЈСТ- ВЕННОЙ ВЫСТАВКА ВЫЛОД КАНДИАТ

Чітінскій областсса колхозјас фејателнб-
да ләсөдчони Всесо-
узной сельскохозај-
ственной выставка кеж-
лө.

75 колхоз пышкың первојас лыбын Все-
соузной сельскохозај-
ственной выставка
вылын участвуїтны
утвердитома Барзин-
ской рајонса Сталін
німа колхоз, коді завојујтіс
областнб переходашшой
гәрд зама. Колхознас ко-
тыртсан медвөззә лунсаңыс
вежсывтог всекәдлә коммунист
—орфеноносец Сараев јорт.

5 во саїн мәліоратор—са-
моучка, колхозник Большаков
јорт проект серті колхозын
вәлі вәчома оросітєннөй систе-
ма. Колхознікјас Турга жу вы-
лын стройтісны плотіна, коджіс-
ны канавајас да вәчісны шлұз-
јас. Сійд кадаңыс Тургалдын вә-
јас орошајтәны сојасын гектар
гәран мұјас да віңжас. Орошајтан участокјас се-
төнү вывті бур урожај.

Локтан во колхоз наметітіс
көзны Забақалјеын вәвлытәм
культурајас—просо, подсолнух,
љуцерна, амеріканскй пыреj.

Іжыд успехјас лоі шедәд-
ма скотвідом паскәдом күза.
Колхозын—1656 мәс, 10.690 ыж
да баллајас, 1157 вәв, 127 порс,
64 вердблуд. Скотвідом паскә-
дом күза государственной план
тәддымон перевыполнитома.
Срокыс вәз мынтома государ-
стволы поставкајас—наң, яј,
јөв, вурун.

Трудоден вылә колхознікјас
бостоны 5 кілограмм наң да 6
шајт сәм. Колхозын ем клуб,
амбулаторија, рәдиоінб керка,
столовој, школынб інтернат,
детјасы да фетсад.

ШИРОКА СТРАНА МОЯ РОДНАЯ.

Ем мыјён радујтчыны

Күжба сіктса „Ленін ног“
колхозса колхозник Александр
Григорьевич Кузнецовлы воісны
шуда да долыд луңјас.

Кузнецовлы таво тыры 56 ар-
бс. Іжыд рафеттөмден Александр
Григорьевич вістало кол-
хознөй шуда оләм жылыс. Кол-
хознөй омбас сыйы шуд. Важон,
царскй самодержавие
војасо, Александр Григорьевич
оліс омбас омбасын, немтор
сылән ез вәв, тыртәм керка
да картайс отдор. Оні Александр
Григорьевич оләм жылыс,
состом керкаын. Жожассо кра-
ситетома. Ем аслас патефон.

Іжыд гордоостон сіјә вістало
аслас піјан жылыс. Оті пі сы-
лоп ужало колхозса председа-
телюн, мәд пі—веләдчо горнөй
техникауын, лоас горнөй інжи-
нерон да којмәд, медса ічтә
піыс, веләдчо сіктса начальнөй
школаын.

Таво Александр Григорьевич
бтнас колхозиб производство
вылын бостіс 293 трудоден.

Сымындағон-жо бостісны го-
тырыс да піјаныс. Ем мыјён
радујтчыны старіклы.

І. В. Кузнецов.

(ТАСС).

АТТӘ СТАЛІН ЮРТЛЫ

Ме вәлі-нін стару-
ка, 50 арәс, а пра-
мәйжык журсујанін да
буржык, кокындыкык
оләм ег тәдлә. 1932
вөд дүгдывтог бат-
рачіті Керчомјаса
кулакјасы да купеч-
јаслы. Быдлун ков-
міс төждының ңан
кусок вәсна. Бесіг
том дырі, кор ѡн-
жыка вермывлі ужав-
ны, менем вәвлі ю-
на ңімкәд, қызд-кәд

удајтчывліс чәжны лун-мәд ву-
жом вылә наң запас. Но ташбә
торыс і том дырі вәлі геж-
да. Порыс-немәд ме ег вермыв
шедәдны аслым морт нога ол-
әм. Сәра паскәм вылыс ез
вежсыв дај буржык кәм-нас
јавысы і думајтныс вәлі он-
лиyst. Керчомјаса кулакјас менбә
ез лығызыны морт пидді, а
менсым пібс—Артемөс пыр ңім-
тывлісны чурка Ортемөн.

65 арбсөн, 1932 воын ме пы-
рі Керчомјаса „Правда“ ңима
колхоз. Заводітчі ужавны ас-
код-жо порыс ѡзкәд. Ферт,
ужавны менем оз вәлі ков-
жона веләдчыны, 65 вонад тәд-
лі-нін көзідсө і пәссө. Мен-
сым зілдәмөс қаңалісны і кол-
хозса всекәдлысјас. Шуісны
вәзінмұнысөн. Күтісны премі-
рујтавны.

Воыс-во, аслам порыслун вы-
лә віզдәттөг, күті ѡнжыка зіл-
ны. Тајд војасо ужалі шабді
вөфітан ужасы вылын. 1937 во-
ын шабдіным воліс вәчәнә војас
серти 2 мында унжык, а таво
колдом воясас на унжык.

Ме оні быдлун боста 1 лібә
1,5 трудоден. Трудоденјас вы-
лә сетбіні колхозын быдсікас
пробдукта і сәм. Колхозын ме-
нам оләмөј вежсіс віставны
вермұтбома.

Ме кута і вәз зілні, медым
колхознімб вәчны нөшта
озыржыкб. Та вылә чуксала
асланым колхозса став колхоз-
никјасөс, кора мекәд ордјыны
порыс колхозніцајасбс.

І. В. КОЧАНОВА.

Москавын Велікобіл Октябрскбі Соціалістіческбі революціялыс XXI-од годовищіна празнујтбм.

Снімок вылын: партія да правітельствоса руководітеліас трібуна вылын (шуја вывсань вескыд выл) I. В. Сталін, К. І. Ворошилов, Н. І. Ежов, Л. М. Кағановіч, В. М. Молотов, А. І. Мікоян, А. А. Андреев да М. І. Ка-лінін чөлбімалдын демонстрантіасёс.

**

Озыр во

Сулало жужыд ар. днепропетровищінаыс колхозіас артадын трудофеңіас, селскохозяйственней волы вбочоны ітогjas. Предварітельнөй даннөйіас вісталдын колхознөй сіктілің тұрыс доходіас јылыс, зажіточностылыс ворд бидмом јылыс.

Марк Іосіфович Йашенко—радбій колхознік, кодкоғыс днепропетровищіна вылын уна. Тајо вона 9 толысөн сійд ужаліс 500 трудофең. Тајо трудофеңіас вылә воан қаңыс бітіп сійд бостас 3500 шафт сәмбін, уна фрукта, овоши, скотлы көрим.

Днепропетровищінаса сурсаңын колхознөй семајас тајдовын бостбын 5-7 сурса шафт сәмбін да сојасын пуд наң. Болгарскбі националнөй Кола-

ровскбі раїонса Коларов қыма артељын трудофең сулало 3 шафт 80 ур сәмбін да 13 кілограмм қаңын. Колхознік Тодоров јортлды сема аслас трудофеңіас вылас бостас 1500 пуд наң да 7500 шафт сәм, Иванов юртлды сема—1200 пуд наң да 6500 шафт сәм.

Сталінскбі урожай вбсна успешніја тышқасан во содіс колхоз—мілліонерјаслыс лыд. Областын предварітельнөй даннөйіас серті, 15 колхоз—мілліонер. Греніческбі раїонса Сталін қыма артељін доходыс во 3 мілліон шафт.

Колом во областса колхозынкіас трудофеңіас вылә бостасы 251900000 шафт сәм, а тајдовын трудофеңіас вылә лоб сётма 400.000.000 гөгөр шафт сәм. (ТАСС).

Бура ужаломыс 200 шафт премія

Госстрахлой Комі АССР-са управлењіе преміруйтіс 200 шафтін доброволнибі страхованиелыс уж бура пүктөмис веттехник Владімір Ніколаевіч Йетуновбес.

Госстрахлой став агентјаслы Кол бостны прімер Йетунов йортлыс.

Ліпін.

12 агітатор

Медсантрудса ужалысјаслды профессіоналнөй сојуз лбсбіч білдіг кежлә. Нојабр 28-од лунбі болычын да рајздравын ужалысјаслон коллектів насе-леніе пөвсын массово-політическбі уж нүоддом вылә торж-

дісны 12 агітатордс. Агітаторіас тајо лунјасб петасны Ежов қыма колхозб.

Перепіс кежлә образцовда лбсбічом вбсна профсојузнікіас чукостісны вётчыны әлемнөй органса ужалысјасбс.

НАПАЛКОВ.

А. Гатов дасөті өз

Вај вістив, шојтыс толыс,
Мен вочакыв те шу,
Кён ем көт нөшта бті
Том ташдом доляд му?

дасөті, ставныс отщобщ,
І быдён откод шан,—
Республіка өз котыр,
дасөті муса аи.

І лебач лунывив лебіг
Борд вылас нуд кыв
Му јылыс, кбні Сталін,—
Шуд јылыс сыланкыв.

дасөті, ставныс отщобщ,
І быдён откод шан,—
Республіка өз котыр,
дасөті муса аи.

Јон вермбмјасыс, ужыс
Шуд ыжыд азім мі.
Камчаткаын щоң ломъо
Кремль вывса қозув бі.

дасөті, ставныс отщобщ,
І быдён откод шан,—
Республіка өз котыр,
дасөті муса аи.

І лебач сарің сајын
Пыр сылб, оз төд ун,
Мыј медга бур свет вылын
Советскбі волнөй му.

дасөті, ставныс отщобщ,
І быдён откод шан,—
Республіка өз котыр,
дасөті муса аи.

Коміöдіc Сук парма.

Шуд корсом

Олісны өті сіктын старік да старуха. Налён волі күйім пі.

Азәд старік: лоә став семябн щыгла кувны. Мыј вочны?

Кывліс старік, кор-на волі том, дівө көф лөсід мојдқыв —быттөкө коркө жуклісни јоз костын шуд. Ез вескав шудыс первоја чуваши, кодсаң петіс чувашской јозыс, сы вөсна, мыј сорміс сіјө—нінкөм көмаліс.

I решітіс старік мөдөнды асыс күімнан пісө күім туј күза шуд корсны.

Медічот пісө шуісны Ендриён.

Муніс сіјө, муніс туј күза, воіс сеңжом местаң, коні тујыс кык вожон јуксө. Сулалә столб, а столбас—гіжөд: „Вескыдвыв мунан—ош дінө вескалан, шугавыс мунан—ор'олкөд паныда-

сан“.

Дыр мөвпаліс Ендри, күшдом туј күзта мунны. Шуіс мунны шујгабдыс. Мөд луннас туј вылын мунігөн воіс сіјө вөр до-рә, азәсі ғірдалыс шонді, а шонді вылас пукалө ор'ол.

—Кытчо мунан, Ендри?—јуа-ліс сылыс ор'ол.

—Муна вот шуд корсны, бы-ре вын щыгла коромон овны.

Коріс Ендриөс ор'ол ас дінас да і шуд:

—Шудыд туј вылын оз туп-ляс, сіјөс коло кужны бостны. Бост тајо зорсө да бергөдчы бөр. Паныдаас воча туј вылын тед ош. Кучки ошкыслы тајо зорнас, поткөд кынімсө, і усас сег зарні көрбека. Кужан сіјөс востыны - азән шуд.

Кывзіс ор'оллыс Ендри, виіс сіјө ошкөс, перјіс көрбека, востіс сіјөс, і чеччыштіс сетьс поре да ыж.

Мунө Ендри гортас, ңумжало: азәсі ассым шуд. Олыштіс Ендри сіктын ңеуна—азәд: овны-көт

кокныңжык лоіс, а шудөз—ок, ылын-на.

Думыштіс сіјө бара шуд корс-ны мунны. Азәсі бара ор'олөс, а ор'ол сылыс Іуало:

—Кытчо бара те, друг Ендри, мунан? Сіјө ставсө сылы віста-ліс.

—Сіз,—шуд ор'ол,—вот те-ныд зор, бергөдчы те бөр, азә-зан көйінбө. Ві сіјөс, поткөд кынімсө, упас тенід кокјас улад көрбека. Востан көрбека-сө—азән ассыд шудтö.

Ендри ставсө вочіс сіз, кызі щоктіс ор'ол. Востіс көрбекасө, а сег чеччыштісны вөв да мөс.

„Вот волом көні сіјө, шудыд“, мөвпаліс Ендри да котёр-тіс гортас.

Оліс ңедыр сіктын—азәд: овны көт кокныңжык лоіс, а век-жө шудөз ылын. Думыштіс сіјө бара мунны шуд корсны.

Бара паныдағасіс ор'ол да ві-таліс сылы, мыј век-жө на сө-кыда овсө.

—Сіз, шуіс ор'ол.—Бергөдчы бөр, паныдаас руч. Ві сіјөс, і места вылас, көні сіјөс биро-дан, азән сен ассыд шуд.

Сізі і вочіс Ендри. Самој ас-лас сікт дорын паныдағасіс сылы руч, Ендри виіс сіјөс, вірәдө ас-лас сікт вылас да оз төд сіјөс: төдса сікт местаын—выл, дівө көф сікт, бур стројбаасон, ңан тыра амбарасон, скот тыра картајасон да конушкаасон, а медыжыд керкаас гіжбма го-ра кыв: „колхоз“.

Таң гөл Ендри, чуваши, азәсі ассыс шуд, кор виіс цар—ош-көс, помешшік—көйінбө, кулак —ручбс.

А ор'оллби ңімис, коди інда-ліс тујсө гөл чуваши,—Сталін.

(Мәйдқывсө бостома „Сталін в пе-ниях народов ССРР“ кітабыс).

„Ботвіннік“ клубын М. Ботвінніклөн выступлеңі

Амстердамын (Голландия) существоңтö кык шахматнö клуб, коджас новлодлөні сөветскöй гроссмејстер М. Ботвінніклөн ңім. Нојабр 30-өд лунд Ботвіннік выступітіс клубас

побсыс өтін, көні сеңіс 26 дөс-ка вылын шахматнö өтпіржо ворсоммлые сеанс. Геансыс кыс-сіс кык час. Сөветскöй гроссмејстер выїграјтіс 25 партія, өті-бес вајдіс выїчу. (ТАСС).

Pedakцијалөн адрес: Куломдін, „Вөр фронт“ газетлөн педакција. Телефон 35. Сүздөдан дон: во кежлө 6 шајт, 6 төліс кежлө 3 шајт, 3 төліс кежлө 1 шајт да 50 ур.

Сталінскöй Констітуціја лун чест күза

* Сталін ңіма Сталіногорскö Грес стройтасас Сталінскö Констітуціја лун кежлө лөсідін 100000 кіловатт вына турбіна ужб леңдем.

* „Ворошиловск уголь“ трестса „Фелта“ № 2 шахталон кол-лектив Сталінскö Констітуціја лыс лун встречајтö замечательной проізводственнö вермомбен: нојабр 30 лунö шахта тыртіс ішом перјом күза вода план. Богогорбон перјома 179500 тонна ішом. Во помастоң гор-некајас көсісіні сетны страна-лы планыс унжык 17000 тонна ішом.

* Сталінскö Констітуціја лун чест күза социалістіческө орд-жысом паскөдомбен, Кујбышев ңіма металургическө заводса мартеновецjas нојабрын сеңіс-ны заводыслон вөвлитом ре-корд—кістісни — 24844 тонна сталь.

* Криворожскö железноруднö бассейнса горнекајас орд-жысона асланыс шахта коперјас вылын Сталінскö Констітуціја лунö гөрд ғвезда өзтан право вөсна. Тајо—проізводственнö план тыртомулөн симбол. Воро-шилов ңіма, 2-өд № „Жекатеріновка“ да мүкөд шахтајас вылын ғірдалын гөрд ғвездајас. (ТАСС).

Чехословакіјаын выль презідентөс борјом

Національнö собрањие (Чехословакіјаса парламентлөн кык-нан палата) борјіс республікаса презідентон Еміл Гахөс, верховнö судса вөвлөм предгеда-тельдөс.

Кыз юбтö Чехословакіјаса печат, генерал Сыровылён правітельство петіс отставкао. Выл правітельство формірујты поручітдома „національнö ғұтув-жалун“ партіядан бескөдліс Рудольф Беранлы.

(ТАСС).

Ответственный редактор—
Н. В. ЛІХАЧЕВ.